



Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Gwybodaeth i Ymgeiswyr

COMISIWN FFINIAU A DEMOCRATIAETH LEOL CYMRU

Penodi Aelod

Dyddiad cau: 16:00, 27 Ionawr 2023



**The Commissioner for
Public Appointments**

Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru

Cynnwys	Tudalen
Gwneud Cais	3 - 5
Atodiad A Rôl a Manyleb y Person ar gyfer Aelod o Gomisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru	6 - 9
Atodiad B Rôl a chyfrifoldebau Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru	10 - 11
Atodiad C Y broses ddethol	12 – 13
Atodiad D Gwybodaeth ychwanegol – Ymgynghoriad ar y Papur Gwyn ar Weinyddu a Diwygio Etholiadol	14

Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru

Gwneud cais

Diolch am eich diddordeb yn y penodiad i fod yn Aelod o Gomisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru. Mae'r Atodiadau yn rhoi manylion am rôl Aelod, ynghyd â manyleb y person, rôl a chyfrifoldebau Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru a'r broses ddethol.

I wneud cais ewch i wefan penodiadau cyhoeddus Llywodraeth Cymru yma [Penodiadau Cyhoeddus](#).

I wneud cais am y swydd hon, cliciwch ar swydd wag Aelod a chliciwch 'Gwneud cais' ar waelod ochr chwith y dudalen. Y tro gyntaf ichi wneud cais am swydd, bydd angen ichi lenwi ffurflen gofrestru ar gyfer system ceisiadau ar-lein Llywodraeth Cymru. Dim ond unwaith y mae angen ichi [gofrestru](#), a thrwy wneud hynny byddwch yn gallu dilyn hynt eich cais, ac unrhyw geisiadau eraill rydych yn eu hanfon, trwy eich cyfrif.

Unwaith ichi gofrestru, byddwch yn gallu cael mynediad at y ffurflen gais. Sylwer y bydd angen ichi lanlwytho datganiad personol a CV i adran 'Rhesymau dros ymgeisio' y ffurflen gais ar-lein.

Datganiad Personol

Eich datganiad personol yw eich cyfle i ddangos sut yr ydych yn bodloni'r holl feini prawf a nodir ym manyleb y person. Chi sydd i benderfynu sut i gyflwyno'r wybodaeth. Fodd bynnag, dylech anelu at ddarparu enghreifftiau manwl sy'n dangos sut y mae'ch gwybodaeth a'ch profiadau yn cyd-fynd â phob maen prawf, ac sy'n disgrifio'ch cyfraniad at gyflawni canlyniad penodol. Bydd hefyd o fudd i'r panel dethol os gallwch nodi'n glir pa dystiolaeth benodol sy'n berthnasol i ba faen prawf. Mae'n arfer cyffredin darparu paragraffau ar wahân mewn perthynas â phob maen prawf.

Ni ddylai'r datganiad personol fod yn hwy na dwy dudalen. Gallai eich cais gael ei wrthod os byddwch yn mynd dros y terfyn hwn.

CV

Sicrhewch fod eich CV yn cynnwys manylion bras eich swydd bresennol neu eich swydd ddiweddaraf a'ch dyddiadau yn y swydd hon. Nodwch unrhyw benodiadau Gweinidogol presennol neu flaenorol.

Geirdaon

Rhowch ddau enw cyswllt y gallwn gysylltu â hwy i ofyn am eirida (geirida cyflogwr a geirida personol). Dim ond ar gyfer ymgeiswyr llwyddiannus y byddwn yn gwneud hyn.

Amserlen fras

Dyddiad cau:
Llunio rhestr fer:

16:00, 27 Ionawr 2023
yr wythnos yn dechrau ar 6 Chwefror 2023

Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru

Cyfweliadau:

yr wythnos yn dechrau ar 13 Mawrth 2023

Datganiad am Amrywiaeth

Mae Llywodraeth Cymru o'r farn y dylai aelodau byrddau cyrff cyhoeddus adlewyrchu'r gymdeithas yng Nghymru – pobl o bob cefndir – er mwyn eu helpu i ddeall anghenion pobl a gwneud penderfyniadau gwell. Dyma pam mae Llywodraeth Cymru yn annog ystod eang ac amrywiol o unigolion i wneud cais am benodiadau i gyrff cyhoeddus. Rydym yn croesawu'n arbennig geisiadau gan bob grŵp sydd heb gynrychiolaeth ddigonol gan gynnwys menywod, pobl dan 30 oed, pobl ddu, Asiaidd ac ethnig leiafrifol, pobl anabl a phobl lesbiaidd, hoyw, deurywiol a thrawsryweddol.

Hyderus o ran Anabledd

Mae Llywodraeth Cymru yn derbyn y diffiniad cymdeithasol o anabledd, lle cydnabyddir bod rhwystrau mewn cymdeithas yn gweithredu i analluogi pobl sydd ag amhariadau neu gyflyrau iechyd neu sy'n defnyddio Iaith Arwyddion Prydain. Rydym wedi ymrwmo i ddileu rhwystrau fel y gall yr holl staff berfformio ar eu gorau. Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn defnyddio'r diffiniad meddygol o anabledd ("amhariad corfforol neu feddyliol sy'n cael effaith sylweddol a hirdymor ar allu person i gyflawni gweithgareddau arferol o ddydd i ddydd").

Rydym yn gwarantu cyfweld ag unrhyw un sy'n anabl y mae ei gais yn bodloni'r meini prawf gofynnol ar gyfer y swydd. Yn ôl 'meini prawf gofynnol' rydym yn golygu bod yn rhaid i chi roi tystiolaeth i ni yn eich cais sy'n dangos eich bod yn gyffredinol yn bodloni lefel y cymhwysedd ar gyfer y rôl ac unrhyw gymwysterau, sgiliau neu brofiad a ddiffinnir fel rhai hanfodol.

Os hoffech gael gwarant o gyfweliad, cysylltwch â'r Tîm Penodiadau Cyhoeddus drwy e-bost penodiadaucyhoeddus@llyw.cymru.

Os oes gennych amhariad neu gyflwr iechyd, neu os ydych yn defnyddio Iaith Arwyddion Prydain a bod angen i chi drafod addasiadau rhesymol ar gyfer unrhyw ran o'r broses recriwtio hon, cysylltwch â'r Tîm Penodiadau Cyhoeddus cyn gynted â phosibl a bydd aelod o'r tîm yn cysylltu â chi i drafod eich gofynion ac unrhyw gwestiynau sydd gennych.

Cysylltiadau:

I gael rhagor o wybodaeth am y broses ddethol, cysylltwch â:

Y Tîm Penodiadau Cyhoeddus, yr Uned Penodiadau Cyhoeddus

E-bost: penodiadaucyhoeddus@llyw.cymru

I gael gwybodaeth am Gomisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru, efallai yr hoffech ymweld â gwefan y Comisiwn: [Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru](http://Comisiwn.Ffiniau.a.Democratiaeth.Leol.Cymru) neu gysylltu â Phrif Weithredwr Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru, Shereen Williams,

Rhif ffôn: 02921 052501

e-bost: shereen.williams@ffinau.cymru.

Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru

I gael rhagor o wybodaeth am Benodiadau Cyhoeddus yng Nghymru, ewch i www.llyw.cymru/penodiadaucyhoeddus.

Rôl a Manyleb y Person ar gyfer Aelod o Gomisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru

Disgrifiad o'r rôl – beth y byddwch yn ei wneud

Y Rhaglen Adolygu

Bydd yr Aelodau yn:

- Datblygu'r Polisi ac Ymarfer a'r Fethodoleg Maint Cyngorau ar gyfer y Rhaglen Adolygu Etholiadol nesaf, gan adlewyrchu'r hyn a ddysgwyd o'r rhaglen flaenorol a chomisiynu ymchwil ar faterion penodol.
- Sicrhau bod ymgynghori eang â Llywodraeth Cymru, cyngorau sir a bwrdeistref sirol, cyngorau cymuned a thref, a'r holl randdeiliaid eraill fel rhan o'r broses hon.
- Asesu amrywiaeth o opsiynau ar gyfer nifer cyngorwyr a'r ardaloedd y maent yn eu cynrychioli, gan ystyried cymhlethdodau ac, yn aml ffactorau sy'n gwrth-ddweud ei gilydd, o ran demograffeg a seilwaith yr ardal sy'n cael ei hadolygu, ac ystod eang o safbwyntiau a geir yn adborth drwy ymgynghori.
- Gweithredu ar y cyd i wneud penderfyniadau drafft a therfynol ar adolygiadau etholiadol unigol.
- Gweithio gyda phrif gyngorau i sicrhau bod ffiniau cymunedau a threfniadau etholiadol yn cael eu hadolygu a'u cydgysylltu'n rheolaidd â'r rhaglen o adolygiadau etholiadol.
- Gweithredu ar y cyd i wneud gorchmynion ar adolygiadau cymunedol unigol.
- Bod yn ymwybodol, bob amser, o'r risgiau, o ran enw da a materion eraill, sy'n gysylltiedig â'r adolygiadau, a'r canlyniadau posibl i'r Comisiwn, ei aelodau a Llywodraeth Cymru.
- Rhoi cymorth a rheolaeth i'r Comisiwn wrth iddo fabwysiadu methodoleg newydd i gynnal adolygiadau etholiadol ac ehangu ei gylch gwaith i wneud gwaith Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol.

Comisiynydd Arweiniol

Mae pob Aelod yn gyfrifol am oruchwylio nifer o adolygiadau etholiadol penodol fel Comisiynydd Arweiniol. Wrth gyflawni'r rôl hon bydd aelod yn:

- Arwain cyflwyniadau ac annerch cyfarfodydd ymgysylltu â chynghorau sir a bwrdeistref sirol gan gynnwys yr arweinydd, aelodau cabinet, cynghorwyr wardiau, arweinwyr grwpiau gwleidyddol, ac uwch-swyddogion cynghorau; cynghorwyr a chlercod cynghorau cymuned a thref; y cyhoedd a grwpiau eraill a fydd â diddordeb yn yr adolygiad.
- Ymweld â'r ardal leol sy'n cael ei hadolygu.
- Cymryd rhan mewn digwyddiadau ymgysylltu e.e. gweithdai, seminarau.

Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru

- Asesu ystod gychwynnol o opsiynau ar gyfer nifer y cynghorwyr a'r ardaloedd y maent yn eu cynrychioli.
- Cynnig yr opsiynau a ffefrir a'r rhesymau dros y penderfyniadau hynny i'r Comisiwn.
- Goruchwyllo'r broses sicrhau ansawdd ar gyfer cynhyrchu adroddiadau drafft a therfynol.

Llywodraethiant Corfforaethol

Rhaid i'r Aelodau hefyd:

- Sicrhau bod y sefydliad yn cael ei redeg yn dda a'i fod yn atebol
- Monitro'r gyllideb yn fisol (£1,205,000 yn 2022/23). Mae hyn yn cynnwys cyllideb yr Adran Ffyniant Bro, Tai a Chymunedau ar gyfer y Comisiwn Ffiniau i Gymru (sy'n ymwneud ag adolygiadau seneddol).
- Sicrhau bod y Comisiwn yn gweithio yn unol â deddfwriaeth, ei gynlluniau, ei weithdrefnau a'i bolisiau a bod y rhain yn cael eu hadolygu'n rheolaidd.
- Bod yn ymwybodol o nodau ac amcanion Llywodraeth Cymru a sicrhau bod ei hegwyddorion o ran datblygu cynaliadwy, cydraddoldeb ac amrywiaeth a'r Gymraeg yn rhan annatod o waith y Comisiwn.
- Darparu arweiniad a ffocws i'r sefydliad wrth iddo wireddu ei amcanion a chyflawni ei ddyletswyddau a sicrhau bod Llythyr Cylch Gwaith y Gweinidog yn cael ei gyflawni.
- Cefnogi'r Prif Weithredwr mewn perthynas â materion adnoddau dynol, gan sicrhau bod sgiliau'r staff yn cael eu datblygu a'u cynnal.
- Gweithio'n agos fel tîm o Gomisiynwyr a chyda'r staff.
- Ymgysylltu'n gyson â rhanddeiliaid i gynnal yr enw da am ragoriaeth.

Yn ogystal, efallai y bydd Aelod yn ymuno â'r Pwyllgor Archwilio ac Asesu Risg neu Is-bwyllgor y Gweithlu, a byddai hynny'n cynnwys ymrwymiad pellach o ran amser.

Manyleb y Person – yr hyn rydym yn chwilio amdano

Mae'r sgiliau a'r profiadau rydym yn chwilio amdanynt wedi'u nodi isod. Wrth gyflwyno eich datganiad personol dylech ddangos sut y gellid defnyddio eich sgiliau a'ch profiadau yn y rôl hon.

Elfennau hanfodol

Rhaid i ymgeiswyr allu dangos:-

- gwybodaeth a dealltwriaeth resymol o sut mae llywodraeth leol yn gweithredu yng Nghymru;
- sgiliau rhyngpersonol a chyfathrebu cryf – yn gallu ymgysylltu ag amrywiaeth eang o bobl ar lefel un i un ac yn dorfol;
- y gallu i ddefnyddio barn annibynnol – gwneud penderfyniadau ac egluro sut yr ydych wedi gwneud y penderfyniad hwnnw;

Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru

- y gallu i ganfod a llunio datrysiadau gan ddefnyddio dull trefnus a dadansoddol;
- y gallu i werthuso amrywiaeth eang o wybodaeth, gan gynnwys data daearyddol, a llunio casgliad rhesymegol;
- dealltwriaeth o bwysigrwydd rheolaeth gorfforaethol ac ariannol effeithiol ar sefydliad;
- cyfrifoldeb corfforaethol ar y cyd a dealltwriaeth o risg;
- profiad o weithio ym maes newid sefydliadol;
- dealltwriaeth o ddefnyddio ymchwil a dadansoddi i gefnogi'r broses o wneud penderfyniadau effeithiol.

Y Gymraeg

Mae sgiliau yn y Gymraeg yn **ddymunol** ond nid yn hanfodol ar gyfer y penodiad. Fodd bynnag, bydd disgwyl i bob ymgeisydd ddangos empathi tuag at yr iaith.

Deall – Gallu deall sgysiau sylfaenol am bynciau bob dydd

Darllen – Gallu darllen a deall deunydd syml ar bynciau pob dydd

Siarad – Gallu sgwrsio mewn sgysiau syml sy'n gysylltiedig â gwaith

Ysgrifennu – Gallu ysgrifennu gohebiaeth syml sy'n gysylltiedig â gwaith

Ffeithiau allweddol am y swydd

Lleoliad:	Caerdydd neu'n rhithwir drwy Microsoft Teams
Ymrwymiad amser:	O leiaf 1-2 ddiwrnod y mis
Cyfnod y penodiad:	Dwy flynedd, hyd 31 Mawrth 2025
Tal cydnabyddiaeth	£198 am ddiwrnod llawn, £99 am hanner diwrnod

Pwy sy'n gymwys

Nid yw unrhyw unigolyn sy'n dal un neu ragor o'r swyddi isod yn gymwys i wneud cais am y rôl hon, oherwydd Adran 4(3) o Ddeddf Lleol (Democratiaeth) (Cymru) 2013 sy'n datgan na chaiff Gweinidogion Cymru benodi unigolyn sy'n dal unrhyw un o'r swyddi hyn:

- aelod Seneddol;
- aelod o'r Senedd;
- aelod o awdurdod lleol yng Nghymru;
- swyddog i awdurdod lleol yng Nghymru;
- aelod o awdurdod Parc Cenedlaethol ar gyfer Parc Cenedlaethol yng Nghymru;
- comisiynydd yr heddlu a throseddu ar gyfer un o ardaloedd yr heddlu yng Nghymru; neu

Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru

- aelod o staff y Comisiwn.

Dylai ymgeiswyr hefyd nodi bod bod yn aelod o Gomisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru yn swydd anghymwyso ar gyfer aelodaeth o Senedd Cymru o dan Orchymyn Senedd Cymru (Anghymhwyso) 2020.

[Gorchymyn Senedd Cymru \(Anghymhwyso\) 2020 \(legislation.gov.uk\)](https://legislation.gov.uk)

Gwrthdaro Buddiannau

Byddwch yn cael cais i ddatgan unrhyw fuddiannau preifat a allai fod, neu y gellid dehongli eu bod, yn gwrthdaro â'ch rôl a'ch cyfrifoldebau fel Aelod o Gomisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru, gan gynnwys unrhyw fuddiannau busnes neu swyddi o awdurdod y tu allan i'ch rôl yng Nghomisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru.

Bydd unrhyw wrthdaro buddiannau yn cael ei drafod yn y cyfweiliad. Os byddwch yn cael eich penodi, bydd disgwyl ichi hefyd ddatgan y buddiannau hyn ar gofrestr sydd ar gael i'r cyhoedd.

Diwydrwydd Dyladwy

Bydd Uned Cyrff Cyhoeddus Llywodraeth Cymru yn cynnal gwiriadau diwydrwydd dyladwy ar bob ymgeisydd sy'n cael ei ddidoli'n llwyddiannus i gyfweiliad Bydd hynny'n cynnwys ymhlith efallai pethau eraill, chwiliadau yn y cyfryngau cymdeithasol a'r Rhyngrwyd. O ganlyniad, gallem ofyn cwestiynau ichi yn y cyfweiliad am ffrwyth yr archwiliadau diwydrwydd dyladwy hyn.

Safonau mewn bywyd cyhoeddus

Bydd disgwyl ichi ddangos safonau uchel o ran ymddygiad corfforaethol a phersonol. Bydd gofyn i'r holl ymgeiswyr llwyddiannus gydymffurfio â Chod Ymddygiad Aelodau Byrddau Cyrff Cyhoeddus. Gallwch weld y ddogfen yma:

<https://www.gov.uk/government/publications/code-of-conduct-for-board-members-of-public-bodies>

Rôl a chyfrifoldebau Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru

Mae Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru ("y Comisiwn") yn Gorff annibynnol a Noddir gan Lywodraeth Cymru y mae ei ddyletswyddau statudol wedi'u nodi yn Neddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013.

Mae'r dyletswyddau hyn yn cynnwys:

- Sicrhau bod trefniadau etholiadol prif ardaloedd yn addas i'r diben – gan ddatblygu a chyflwyno rhaglen dreigl ddeng mlynedd o adolygiadau etholiadol.
- Gwneud Gorchmynion mewn perthynas â chynigion gan brif gynghorau ar gyfer newidiadau i ardaloedd cymunedol yn dilyn eu hadolygiadau o ffiniau cymunedol a threfniadau etholiadol.
- Fel y bo'n briodol, sicrhau bod ffiniau ardaloedd prif gynghorau yn addas i'r diben.
- Cynnal lefel uchel o lywodraethiant corfforaethol ar gyfer y Comisiwn.

Yn ogystal â'i ddyletswyddau statudol, gall y Comisiwn gynnal adolygiadau neu ddarparu cyngor a gwybodaeth ar gais awdurdodau lleol neu yn unol â chyfarwyddyd Gweinidogion Cymru.

O ran trefniadau prif ardaloedd, mae'r Comisiwn yn gwneud argymhellion i Weinidogion Cymru, sydd, yn ei farn ef, er budd llywodraeth leol effeithiol a chyfleus.

Dros y ddwy flynedd nesaf, bydd y Comisiwn yn mynd drwy gyfnod o newidiadau mawr, a gellir gweld y manylion hyn ym Mhapur Gwyn Llywodraeth Cymru ar Weinyddu a Diwygio Etholiadol [Papur Gwyn ar weinyddu a diwygio etholiadol | LLYW.CYMRU](#).

Cynhelir cyfarfodydd y Comisiwn yn fisol. Fel arfer, mae'r rôl yn golygu diwrnod neu ddau y mis, ond gallai fod yn dri neu bedwar diwrnod y mis yn ystod y rhaglen adolygu. Cynhelir cyfarfodydd wyneb yn wyneb yn ogystal â thrwy fideo gynadleda.

Caiff Gweinidogion Cymru benodi hyd at bum aelod i'r Comisiwn, sy'n cynnwys Cadeirydd, Dirprwy Gadeirydd a hyd at dri aelod arall. Y cworwm ar gyfer cyfarfodydd yw tri.

Darperir ysgrifenyddiaeth i'r Comisiwn gan brif weithredwr a naw aelod o staff. Mae'r strwythur staffio yn newid yn unol â rhaglenni gwaith y Comisiwn.

Mae'r Comisiwn yn cynnal cyfarfodydd hybrid a gall yr aelodau ddewis eu mynychu yn swyddfa'r Comisiwn yn Nhŷ Hastings, Caerdydd, neu yn rhithiwr drwy MS Teams. Darperir offer a chymorth TGCh i bob Comisiynydd i'w galluogi i fynychu cyfarfodydd. Oherwydd natur gwaith y Comisiwn, efallai y bydd adegau pan fydd angen cyfarfodydd wyneb yn wyneb ledled Cymru.

Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru

Telir swydd y cadeirydd ym Mand 2 - £198 am ddiwrnod llawn, £99 am hanner diwrnod.

Ystyrir bod aelodau Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru yn ddeiliaid swydd at ddibenion treth ac Yswiriant Gwladol. Bydd treth yn daladwy ar y ffioedd a delir, yn unol ag Atodlen E i'r Ddeddf Trethi, yn ogystal â chyfraniadau Yswiriant Gwladol dosbarth 1, a chânt eu talu drwy gyflogres y Comisiwn. Nid oes TAW yn daladwy ar y ffioedd.

Gellir hawlio costau teithio a threuliau rhesymol eraill y gellid eu hysgwyddo wrth wneud gwaith ar ran y Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol ar gyfraddau a gymeradwywyd gan Lywodraeth Cymru. Efallai y bydd Aelodau hefyd yn gymwys i hawlio ad-daliad am gostau mewn perthynas â gofal plant/gofal yr henoed/gofalwr cynorthwyol, tra'n gwneud gwaith ar ran y Comisiwn.

Gwneir pob ymdrech i ddarparu pa bynnag gymorth rhesymol sydd ei angen ar aelodau ag anabledd i'w helpu i gyflawni eu dyletswyddau.

Bydd y Comisiwn a Llywodraeth Cymru yn darparu sesiynau cynefino ar gyfer yr ymgeisydd llwyddiannus.

Dyddiad cychwyn

1 Ebrill 2023

Y Broses Ddethol

Bydd y panel cyfweld yn asesu CV a datganiadau personol yr ymgeiswyr i benderfynu pwy sy'n bodloni'r meini prawf ar gyfer y rôl orau, a phwy fydd yn cael gwahoddiad i gael cyfweiliad. Bydd y panel yn dibynnu ar yr wybodaeth yn eich CV a'r datganiad i asesu a ydych yn meddu ar y sgiliau a'r profiad gofynnol. Sicrhewch eich bod yn darparu tystiolaeth i ddangos sut rydych yn bodloni pob un o'r meini prawf hanfodol.

Cadeirydd y panel dethol fydd Lisa James – Dirprwy Gyfarwyddwr, Democratiaeth Llywodraeth Leol, Llywodraeth Cymru a bydd y panel hefyd yn cynnwys Beverley Smith, Cadeirydd Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru, Frances Duffy, Cadeirydd Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol a [i'w gadarnhau] fel Aelod Annibynnol o'r Panel.

Gan ddibynnu ar nifer y ceisiadau a ddaw i law, efallai y bydd eich cais yn cael ei roi ar restr hir cyn cael ei roi i'r panel sy'n llunio rhestr fer i'w ystyried. Dylech fod yn ymwybodol na fydd eich cais, o bosibl, yn cael ei ystyried yn llawn gan y panel cyfan.

Rydym yn rhagweld y bydd y panel wedi penderfynu fis Chwefror 2023 pwy fydd yn cael eu gwahodd i gyfweiliad ym mis Mai. Mae'n debygol mai drwy fideogynhadledd y cynhelir y cyfweiliadau.

Dim ond yr ymgeiswyr cryfaf a fydd, ym marn y panel, wedi dangos orau eu bod yn bodloni'r meini prawf ym manyleb y person fydd yn cael eu gwahodd i gyfweiliad. Fodd bynnag, os ydych wedi ymgeisio o dan y cynllun gwarantu cyfweiliad, a'ch bod yn **bodloni'r meini prawf hanfodol** ar gyfer y swydd, cewch chithau hefyd eich gwahodd i gyfweiliad.

Os cewch eich gwahodd i gyfweiliad ac nad yw'r dyddiad eisoes wedi'i nodi yn y pecyn gwybodaeth hwn, ein nod yw rhoi cymaint o rybudd â phosibl ichi o ddyddiad y cyfweiliad. Os na allwch ddod i'r cyfweiliad ar y diwrnod hwnnw, fe wnawn ein gorau i'w aildrefnu ond efallai na fydd hynny'n bosibl oherwydd cyfyngiadau'r amserlen ar gyfer penodi neu am na fydd y panel dethol ar gael.

Fe gewch e-bost gan system benodi Llywodraeth Cymru i roi gwybod ichi a ydych wedi eich gwahodd i gyfweiliad ai peidio.

Os cewch eich gwahodd i gyfweiliad, bydd y panel yn eich holi ynghylch eich sgiliau a'ch profiad ac yn gofyn cwestiynau penodol i asesu a ydych yn **bodloni'r meini prawf** a osodwyd ar gyfer y swydd ai peidio.

Bydd yr ymgeiswyr y bydd y panel yn credu eu bod yn addas i'w penodi yn cael eu hargymell i'r Gweinidogion, a fydd yn gwneud y penderfyniad terfynol. Gall y Gweinidog ddewis cyfarfod â'r ymgeiswyr hyn cyn gwneud penderfyniad. Os felly, bydd yn cyfarfod â'r holl ymgeiswyr ym mhresenoldeb cadeirydd y panel neu ei gynrychiolydd enwebedig. Bydd bwlch amser rhwng y cyfweiliad a'r penderfyniad

Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru

penodi terfynol. Bydd yr ymgeiswyr a fydd wedi'u cyfweld yn cael yr wybodaeth ddiweddaraf am hynt y broses honno.

Os byddwch yn llwyddiannus, cewch lythyr gan y Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol yn eich penodi'n Aelod o Gomisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru, a fydd yn cadarnhau telerau'r penodiad.

Os na fyddwch yn llwyddiannus yn dilyn eich cyfweiliad, byddwch yn cael gwybod gan Lywodraeth Cymru. Rydym yn gwerthfawrogi bod angen llawer o amser ac ymdrech er mwyn ymgeisio am rôl, ac felly mae rhoi adborth yn rhan werthfawr o'r broses. Felly, bydd y llythyr yn dweud gyda phwy y gallwch gysylltu i gael adborth ar eich cyfweiliad a'ch cais, os dymunwch wneud hynny.

Ymholiadau

Oes gennych gwestiynau am eich cais, cysylltwch â penodiadaucyhoeddus@llyw.cymru.

Os nad ydych yn hollol fodlon

Mae Llywodraeth Cymru yn ceisio prosesu'r holl geisiadau mor gyflym â phosibl a thrin pob ymgeisydd yn gwrtais. Os oes gennych unrhyw gwynion am y ffordd y deliwyd â'ch cais, cysylltwch â penodiadaucyhoeddus@llyw.cymru.

Neu gallwch ysgrifennu i: Office of the Commissioner for Public Appointments
G/08, 1 Horse Guards Road, London SW1A 2HQ.

Swyddogaethau Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol ac Adroddiad y Pwyllgor Diben Arbennig ar Ddiwygio'r Senedd

Ym mis Hydref 2021, cyhoeddwyd [yr Adolygiad Deng Mlynedd o Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol](#) (yr adolygiad). Gwnaeth yr adolygiad annibynnol argymhellion yn ymwneud â gweithredu Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol (y Panel) a'r cymorth ysgrifenyddol y mae'n ei gael gan Lywodraeth Cymru.

Mae Gweinidogion Cymru'n cytuno gyda'r argymhelliad y dylai corff ar wahân i Lywodraeth Cymru roi cymorth ysgrifenyddol i'r Panel, gan y byddai hyn yn atgyfnerthu annibyniaeth gweithrediad a swyddogaethau'r Panel ac osgoi gwrthdaro buddiannau o fewn Llywodraeth Cymru. Mae Llywodraeth Cymru'n cynnig galluogi'r Comisiwn (y Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru presennol) i ddarparu cymorth ysgrifenyddol, gan dynnu'r swyddogaeth oddi ar Lywodraeth Cymru. Mae'r Comisiwn eisoes yn gorff corfforaethol ac yn gallu cyflogi staff, cynnal asedau, yn gorfod sefydlu pwyllgor archwilio, a llunio cyfrifon. Mae Gweinidogion Cymru felly'n credu, yn ogystal â mynd i'r afael â'r argymhelliad yn yr Adolygiad yn ymwneud â'r swyddogaeth ysgrifenyddol, bydd y trefniadau hyn yn sicrhau bod gweithrediad y Panel yn dryloyw ac yn effeithiol.

Mae Gweinidogion Cymru'n cynnig y dylid mynd ymhellach nag argymhellion yr Adolygiad drwy ddiddymu'r Panel a throsglwyddo ei swyddogaethau i'r Comisiwn. Byddai hyn yn golygu y byddai un set o gomisiynwyr yn penderfynu ar nifer y cynghorwyr ar draws Cymru, y trefniadau etholiadol, a chydabyddiaeth tâl y cynghorwyr. Mae synergedd sylweddol yn y gwaith hwn sy'n dibynnu ar yr un data yn ymwneud â rôl cynghorwyr, y materion sy'n effeithio ar y rôl honno a dealltwriaeth o'r cymunedau y mae cynghorwyr yn eu cynrychioli.

Mae'r cynigion hyn wedi'u hamlinellu ym Mhapur Gwyn Llywodraeth Cymru ar Weinyddu a Diwygio Etholiadol.

Mae swydd Aelod o'r Panel hefyd yn cael ei hysbysebu ar hyn o bryd, a chroesawn geisiadau ar gyfer y ddwy swydd.

Yn ogystal, awgrymodd adroddiad y Pwyllgor Diben Arbennig ar Ddiwygio'r Senedd y dylid rhoi proses ar waith i sefydlu ac adolygu etholaethau'r Senedd ar gyfer etholiadau 2026 a thu hwnt. Gall yr argymhellion hyn hefyd arwain at oblygiadau ar gyfer gwaith y Comisiwn.

[Diwygio ein Senedd: Llais cryfach i bobl Cymru](#)